

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		OSZTÁLYOZÁS	
Szerző: <i>Káldor Márton</i>		Tárgy	<i>725.94</i>
Cím:		Hely	
	<i>7</i> Eltűnt emléktábla	Idő	<i>"1962"</i>
Forrás:		Személy	
	<i>Magyar Művel</i>	Helyszám	
(Hely)	(Idő) <i>[1962]</i>	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Budán, a Várban, a Tárnok utca 7. számú kis ház kapuja fölött régebben kis márványtábla figyelmeztette az arra járókat, hogy a múlt század ötvenes éveinek végén Goldmark Károly, a »Sába ki-

rállynője« és egyéb művek világszerte ismert szerzője lakott benne. A zenetörténet adatai szerint akkor volt ez, amikor a harmincadik éve küszöbén levő zeneköltő az első szerény bécsi sikerei után másodszer is megpróbálkozott azzal, hogy végképp itthon telepedjen le. Nevelői és zene-tanítói állást vállalt Barnay Lajosnál, a berlini Kaiser Theater későbbi nagyhírű igazgatójánál, s néhány zongoranövendéket is szerzett. Lakótársa, a győri születésű Richter János, a budai nyári színház kürtöse volt, aki egy-néhány évvel később világszerte ismert karmester lett, s Richard Wagner bizalmasa, és eszméinek legodaadóbb letéteményeseként szerepelt a köz-

tudatban. A két fiatal muzsikusra egyelőre nehéz idők jártak. Kerestetük pótlására akárhányszor az óbudai kis-kocsmákban, meg vendéglőkben muzsikával szolgáltak, vagy egyik-másik pénzes gavallér felkérésére valamelyik szépség ablaka alatt éjjeli zenét adtak. Hol csurragt, hol esőpönt valami, míg aztán az ifjú Goldmark fejébe vette, hogy az összekuporgatott kis pénzén kibérli a pesti »Európa«-szálló báltermét és megismerteti alkotói zsengeivel a zenekedvelő publikumot, meg a kritikusokat. Ha sikerül a koncert, úgy átmegy Pestre lakni s mindent megpróbál az érvényesülésért, ha pedig fiaskóba fullad a kísérlet, visszamegy Bécsbe. A hangverseny kétségtelen erkölcsi sikert hozott. A lapok csupa szépet és jót írtak a fiatal muzsikuszerezeményeiről, a csekély számú hallgatóság belépti díjaiból azonban éppen csak alig telt ki az út ára — vissza Bécsbe. Ahol is egy-két évi további kemény munka után a »Sakuntala«-nyitány, a »Sába királlynője«, a »Falusi lakodalom«-szimfónia, meg az egyéb nagyszerű művek sora világszerte ismertté és becsültté tette nevét. A mester 80. születésnapját annak idején — 1910-ben — velünk együtt a metropolisok egész sora nagy ünnepséggé avatta.

Tudományegyetemünk díszdoktorátussal tüntette ki. Keszthelyi szülőházán díszes emléktáblát helyeztek el s jutott egy szerény tábla az egykori budai lakása számára is, de ezt utóbb a nyilasok jónak látták eltüntetni.

A közelmúltban felújított »Sába királlynője« diadalmasan folytatja pályafutását, nemrégén érte el 300. előadását. Talán illő lett volna ebből az alkalmából, hogy a kis budai ház falára visszakerüljön az eltűnt tábla. Legalább erről gondoskodjunk, ha már ezt az oly sokszor méltatlanul mellőzött és félretolt nagy muzsikuskat — a többi között — arra sem tartottuk méltónak, hogy a keszthelyi zenei ünnepségek során a Sakuntala-nyitány mellett valamelyik egyéb, nagyobb szabású művét is megszólaltassuk, vagy pedig, ha erre nem volt mód — horribile dictu! — odaállítsuk őt kivételesen a szegedi ünnepségek programjába. Ahol is a »Sába« csodáatos melódiagazdagsága, tü-neményes hangszíneinek kábi-ó varázsa tán nem maradt volna el túlságosan az Aida kétségtelen értékei mögött.

Káldor Márton